

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБІОТИЧНИХ КУЛЬТУР У ВИРОБНИЦТВІ КОРМІВ ДЛЯ ПТИЦІ

Біловодська М. Б., Швець О. Г.

Сумський національний університет, Україна
marinabilovodska@gmail.com, olgylasenko@gmail.com

Розробка екологічно чистих та інноваційних біоматеріалів для агропромислового комплексу, зокрема в птахівництві, це один з провідних напрямків сучасних біотехнологічних досліджень. Застосування антибіотиків як кормових стимуляторів росту для сільськогосподарської птиці обмежено на законодавчому рівні у багатьох країнах світу, що зумовлено ризиками розвитку антибіотикорезистентності. Тому, сучасна біотехнологія та біоінженерія пропонують корисні альтернативи синтетичним агентам, фокусуючись на використанні біоактивних кормових добавок, зокрема пробіотиків, пребіотиків та фітоекстрактів. Включення їх до раціону сприяє покращенню складу кишкової мікробіоти, підвищенню забійного виходу, покращенню якості м'яса птиці та загальному зміцненню здоров'я поголів'я. При застосуванні в оптимальних дозах ці сполуки мають потенціал для нормалізації мікробної рівноваги в шлунково-кишковому тракті птахів, що покращує процеси травлення, сприяють засвоєнню поживних речовин і забезпечують захист організму від патогенних бактерій.

Трансформація трактування терміну "пробіотики" відображає його поступове уточнення. Спочатку, на етапі початкової концептуалізації, пробіотики визначалися як речовини, що продукуються мікроорганізмами і стимулюють ріст інших мікроорганізмів. Згодом, термін розширив своє значення і почав застосовуватися для позначення кормових добавок для тварин, які сприятливо впливають на організм господаря (зокрема, покращують здоров'я та продуктивність). Фінальне, загально визнане уточнення сформулювало сучасне визначення: пробіотики — це живі мікроорганізми, які при введенні в достатній кількості надають корисний ефект здоров'ю господаря.

Пробіотики можна використовувати окремо або в поєднанні з іншими добавками, які вважаються безпечними для птахів. Пребіотики є поживними субстратами для корисних мікроорганізмів і включають речовини, що сприяють підтриманню здорової мікрофлори кишечника, зокрема клітковину, поліфеноли, поліненасичені жирні кислоти та кон'юговану лінолеву кислоту. Пробіотики, пребіотики та фітоекстракти сприяють покращенню якості м'яса птиці, оптимізують ліпідний профіль, запобігають псуванню продукції, подовжують термін її зберігання та надають м'ясу додаткових корисних властивостей. Продукція птахівництва, отримана із застосуванням таких біотехнологічних добавок, відповідає сучасним вимогам споживачів щодо екологічно чистих та функціональних продуктів харчування.

Такі підходи узгоджуються з глобальною тенденцією до здорового харчування, оскільки сприяють зниженню вмісту жиру в м'ясі та потенційно зменшують ризики розвитку хронічних захворювань, зокрема діабету, ожиріння, жирової хвороби печінки та серцево-судинних патологій. Отже, використання пробіотиків, пребіотиків і природних біоактивних сполук у виробництві комбікормів для птиці має важливе значення для підвищення якості продукції, поліпшення здоров'я птахів і забезпечення суспільного попиту на безпечне, корисне м'ясо.

ЛІТЕРАТУРА

1. El-Ghany, W. A. A. . (2020). Paraprobiotics and postbiotics: Contemporary and promising natural antibiotics alternatives and their applications in the poultry field. *Open Veterinary Journal*, 10(3), 323–330. <https://doi.org/10.4314/ovj.v10i3.11>
2. Alagawany, M., Abd El-Hack, M. E. A., Farag, M. R., Sachan, S., Karthik, K., & Dhama, K. (2018). The use of probiotics as eco-friendly alternatives for antibiotics in poultry nutrition. *Environmental Science and Pollution Research*, 25(11), 10611–10618